

TURKEY RIGHTS MONITOR



Sayı 218 | Tarih 19-25 Ağustos

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 14 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

20 Ağustos: İstanbul'un Beykoz ilçesindeki Dünya Beykozlular Günü kutlamaları sırasında, Milliyetçi Hareket Partisi'ne (MHP) bağlı olduğu bildirilen bir grup, "Beykoz'da terörist istemiyoruz" şeklinde sloganlar atarak Suavi'nin konserini engellemeye çalıştı.

22 Ağustos: AKP'li bir belediyenin önüne kavun atarak protesto gösterisi düzenleyen ve yerel yönetimin icraatlarından duyduğu memnuniyetsizliği dile getiren bir kişi gözaltına alındı.

22 Ağustos: Mardin'in Savur ilçesinde jandarma, Sürgücü Mahallesi'ne jandarma eşliğinde gelen Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. ekiplerini protesto edenleri biber gazı ve tazyikli suyla dağıttı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

19 Ağustos: Şair Nevzat Çelik, orman yangınıyla ilgili sosyal medya paylaşımı nedeniyle İzmir'de gözaltına alındı ancak ifade verdikten sonra serbest bırakıldı.

20 Ağustos: Sözcü muhabiri Sözcü muhabiri Evren Demirdaş, Ziver Holding'in aldığı büyük bir devlet ihalesini haberleştirdikten sonra Ziver Holding Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Demirci'nin internet üzerinden tehditlerine ve kişisel saldırılarına maruz kaldı.

22 Ağustos: Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesi Türkiye'de erişime engellendi.

23 Ağustos: Gazeteci Murat Ağirel Gazeteci Murat Ağirel, uyuşturucu kaçakçılığını konu alan "Havana" adlı kitabı nedeniyle Türkiye'de soruşturma altında ve soruşturma kapsamında polise ifade verdi.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

23 Ağustos: Eski İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Hadi Salıhoğlu ve diğer bazı üst düzey yargı görevlileri, görevlerini hüküm giymiş televizyon vaizi Adnan Oktar'ın suç şebekesini korumak için kullandıkları iddiasıyla yargılanacaklar.

KÜRT AZINLIK

23 Ağustos: Kürt yanlısı Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi'nden (DEM Parti) iki yerel siyasetçi İstanbul'da düzenlenen bir polis operasyonunda gözaltına alındı.

DİĞER AZINLIKLAR

19 Ağustos: İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından hazırlanan bir rapora göre, Türkiye'de dini azınlıklara yönelik nefret suçları artıyor; Hristiyanları, Yahudileri ve Alevileri hedef alan vakalar artıyor, ancak mağdurların isteksizliği ve yetersiz yasal destek korkusu nedeniyle birçoğu bildirilmiyor.

CEZAEVİ KOŞULLARI

19 Ağustos: Malatya'daki bir cezaevinde mahkumlar aşırı kalabalık koşullarda kalmaya zorlanıyor, bu da ciddi sağlık sorunlarına, suya kısıtlı erişime ve yetersiz yemeklere yol açarken, aileler yetkilileri kötüleşen koşulları ele almaya çağırıyor.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

23 Ağustos: Suriyeli mülteci İbrahim İzziddin'in 16 Temmuz 2024 tarihinde öldüğü Kırklareli Geri Gönderme Merkezi'nde işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı iddiasına tanık olan birkaç mülteci, "gönüllü geri dönüş belgeleri" imzalatıldıktan sonra zorla sınır dışı edildi. Bir tanık, şiddet korkusu nedeniyle imzaladıklarını iddia ederken, İzziddin'in direndiği ve daha sonra gardiyanların yardım çağrılarını görmezden gelmesinin ardından öldüğü iddia edildi.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

21 Ağustos: Türk makamları, 51 yaşındaki mahkum İlhan Sami Çomak'ın şartlı tahliyeye uygun olmasına rağmen, suçunun farkında olması ve yeniden suç işleme potansiyeli konusundaki endişeleri gerekçe göstererek tahliyesini üç ay erteledi.

21 Ağustos: Elazığ 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan Nevzat Akbulak'ın tahliyesi, Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun etkin pişmanlığı kabul etmediği için "iyi halli olmadığına" karar vermesinin ardından üçüncü kez altı ay ertelendi.

23 Ağustos: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST), demans ve birçok ciddi sağlık sorunu olan 81 yaşındaki Abdulalim Kaya'nın kötüleşen sağlığına ilişkin endişelerini dile getirerek, Türk makamlarını cezaevi koşullarını iyileştirmeye ve uygun tıbbi bakım için tahliyesini değerlendirmeye çağırıyor.